

Проблеми розвитку державно-приватного партнерства в Україні

Масленніков О.М., Головне управління житлово-комунального господарства та розвитку інфраструктури Харківської обласної державної адміністрації

В процесі розвитку української економіки та трансформування її для наближення до європейських стандартів, залучення додаткових інвестицій, постає питання розвитку партнерських відносин між державою та бізнесом. Одним з механізмів таких взаємовідносин є державно-приватне партнерство (ДПП).

Державно-приватне партнерство (від англ. Public Private Partnership) – це вид взаємодії між державним партнером, в особі держави, територіальних громад та органів місцевого самоврядування, і приватним партнером – юридичними або фізичними особами-підприємцями, спрямований на отримання конкретних економічних результатів, таких як, наприклад, розвиток інфраструктурних проектів.

В нашій державі такий вид взаємодії регулюється Законом України «Про державно-приватне партнерство» (далі Закон) та Постановами Кабінету Міністрів України від 17 березня 2011 р. № 279 «Про затвердження порядку надання державної підтримки здійсненню державно-приватного партнерства» та від 11 квітня 2011 р. № 384 «Деякі питання організації здійснення державно-приватного партнерства» тощо.

В законодавстві чітко прописані порядок проведення конкурсу з визначення приватного партнера для здійснення державно-приватного партнерства щодо об'єктів державної та комунальної власності, порядок надання приватним партнером державному партнеру інформації про виконання договору ДПП, порядок надання державної підтримки здійсненню державно-приватного партнерства, але на даний момент відсутній механізм, який би регулював взаємодію між центральними та місцевими органами виконавчої влади, приватними партнерами, не визначено чіткий вектор розвитку державно-приватного партнерства в Україні.

Для вирішення цієї проблеми та з метою сприяння координації дій міністерств, інших центральних і місцевих органів виконавчої влади під час реалізації інвестиційних, інноваційних, інфраструктурних та інших проектів розвитку Кабінетом Міністрів України створено відповідну Комісію (постанова Кабінету Міністрів України від 17.05.2010 № 415). Але програмний документ, який би чітко висвітлював механізми реалізації проектів в рамках державно-приватного партнерства, визначав терміни реалізації та потребу у фінансуванні з державного бюджету на даний момент не створено. Кроком вперед в цьому напрямку

мку стала би розробка Загальнодержавної стратегії впровадження державно-приватного партнерства в Україні (далі Стратегія). Законом України «Про державно-приватне партнерство» передбачений широкий спектр застосування такого виду взаємодії між державою та приватним інвестором. Важливе значення має визначення найбільш перспективних галузей застосування ДПП. Інвестувати одразу в усі галузі економіки неможливо, а також існують галузі, які потребують першочергового фінансування. Отже необхідно виділити найбільш перспективні галузі застосування, наприклад житлово-комунальне господарство, аграрний сектор або дорожню галузь. Така стратегія повинна окреслити основні завдання, характеристики, виклики розвитку цієї сфери в умовах національної економіки, а також створення та функціонування інститутів підтримки державно-приватного партнерства. Стратегія має передбачати включення до Державного бюджету на відповідний рік суми видатків на підтримку проектів, що плануються реалізувати в рамках державно-приватного партнерства, або на співфінансування, якщо це передбачено відповідним договором. В Стратегії мають бути визначені перспективні плани (до 5 років) та оперативні плани (протягом поточного року або на 2 роки) реалізації проектів в рамках ДПП. Процедура подачі документів для участі у конкурсі з визначення приватного партнера, отримання дозвільних документів та документів, що необхідні для подальшої експлуатації об'єктів, реалізованих в рамках Партнерства, має здійснюватись за принципом «Єдиного вікна». Міністерство економічного розвитку і торгівлі України проводить системну роботу щодо вдосконалення умов для розвитку державно-приватного партнерства, наступним етапом якої буде розробка зазначеної Стратегії, яка дозволить встати на шлях вирішення основних проблем Державно-приватного партнерства в Україні. Серед основних проблем необхідно виділити занадту зарегульованість отримання дозвільних документів, присутність майже на всіх рівнях ведення господарської діяльності державного регулятора, непрозорість схем отримання дозволів на ведення господарської діяльності у деяких галузях економіки, недотримання принципів рівності серед учасників при проведенні конкурсу з визначення приватного партнера.

Вдосконалення нормативної бази, дотримання принципів, що декларуються в Законі України «Про державно-приватне партнерство», зменшення кількості отримання необхідних документів, розроблення на державному рівні Стратегії розвитку державно-приватного партнерства та прозорий відбір учасників для реалізації проектів ДПП призведе до стримкового розвитку даного виду взаємодії між державним та приватним партнерами в Україні, що в свою чергу значно покращить

стан державних та комунальних підприємств та збільшить кількість інвестицій в економіку країни. Такий шлях буде сприяти укріпленню на зовнішніх ринках продукції наших виробників, а також прискорить економічний розвиток нашої країни.